

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. III. An verba Consecrationis sint intrinseca Eucharistiæ Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CONTROVERSIA III.

An Verba Consecrationis sint intrinseca
Eucharistiæ Sacramento.

763. **N**egant Scotus, Gabriel, Victoria, Catharinus, Vasquez, Bellarminus, Conink, Comptonus.

DICO Verba Consecrationis constituere intrinsecè Sacramentum Eucharistiæ. Ita Suarez, Valentia, Lugo, Tanner, Arriaga, Esparza, post S. Thomam q. 60. a. 6. ad. 2. & Catechism. Roman. p. 2. c. 1.

Probatur 1. auctoritate Florentini, in Decreto Eugenij IV. ubi in §. *Tertium est*. habetur, formam Eucharistiæ esse Verba consecrationis: atqui omnis forma est constitutiva illius compositi, cujus est forma, nec forma quæ forma habet alium modum cauſandi, quàm componendo totum. Ergo &c.

Probatur 2. Illud constituit intrinsecè Eucharistiæ in ratione Sacramenti, à quo species Sacramentales habent formaliter, vt sint sensibile signum Corporis Christi, & gratiæ per ipsum conferendæ: sed hoc habent formaliter à verbis consecrationis: ergo &c. Minor probatur. Nam Corpus Christi in se non est sensibile prout existit in Eucharistiæ, sed neque est sensibile per species panis secundum se sumptas: significarent enim potius substantiam panis adesse, quàm Corpus Christi: ergo in quantum substantia verbis affirmantibus ex institutione Christi præsentiam Corporis Christi.

764. **Objicies** 1. Eucharistiæ est Sacramentum permanens: ergo omnes ejus partes debent esse permanentes: atqui verba sunt jam præterita, etiam quando manet hoc Sacramentum: ergo non sunt partes. **2.** Distinguendo consequens: omnes partes debent esse permanentes vel physice vel moraliter concedo: debent semper esse permanentes physice, nego consequens & explico distinctionem. Sacramentum Eucharistiæ dicitur permanens comparative ad alia Sacramenta, quia alia solum dum conficiuntur, habent usum, quia formaliter consistunt in usu, & ideo eorum usus physicus non potest esse posterior tempore post primam Sacramenti existentiam. At verò usus physicus Eucharistiæ potest esse, imò semper est posterior primæ confectione & existentia hujus Sacramenti: ad hoc autem sufficit aliquas partes esse physice durantes & usurpabiles ac applicabiles passo, seu recipienti Sacramentum ad producendum effectum, ad quem illud totum morale est ordinatum, & quia vnà cum partibus physice existentibus & applicabilibus verba quamvis præterita concurrunt, quatenus vnà cum speciebus exigunt perseverantiam Corporis Christi sub speciebus, & vnà cum corpore Christi cauſant moraliter gratiam tanquam pars signi practici, ideo censentur verba adhuc esse

G g g g 2

762. **Objicit** Lugo. Sancti Patres dicunt, Eucharistiæ esse Corpus Christi, & nullam faciunt mentionem specierum: atqui si etiam species importarentur in recto, falsa esset illa propositio, sicut hæc est falsa: *Humanitas est anima*. Hoc est totum fundamentum Lugonis. ad quod tamen pari facilitate responderi potest, quia, vt paulò antè retuli, respondet ipse Lugo ad textum ex Tridentino allatum, nimirum Tridentinum non esse locutum in rigore Metaphysico; pari, inquam, jure respondemus, Patres non fuisse locutos in rigore Logico aut Metaphysico: nam eorum institutum erat, docere populum ea de quibus poterant dubitare, & errorem perniciosum incurre, hujusmodi erat præsentia corporis Christi: quod autem Eucharistiæ importet aliquo modo species, erat extra controversiam. Item Patres volebant populo inculcare Excellentiam hujus Sacramenti, ad quod vtique maximè conducebat explicare præsentiam Christi, quæ movet ad reverentiam & devotionem.

Confirmatur 1. alijs exemplis. In Symbolo S. Athanasij dicitur: Sicut anima rationalis & caro vnus est homo &c. qui tamen modus loquendi, secundum principia Lugonis, non est Scholasticus, quia tò *Homo*, importat in recto Subsistentiam. Item in Symbolo Apostolorum dicitur, quod Christus descendit ad inferos, & tamen sola anima descendit, quæ non est Christus in Recto. Sicut ergo in vulgari loquendi modo sæpè partem vocamus totum, vt cum dicimus S. Petrum esse in Cælo, ita poterant Patres, & possumus etiam nos Corpus Christi vocare Sacramentum, licet in rigore metaphysico sic tantum pars recti.

Confirmatur 2. Baptismus, secundum Lugonem, importat in recto non solum ablutionem, sed etiam verba, & ita docet cum Vasquez contra Scotum: & tamen in definitione Baptismi quæ traditur à Magistro sententiarum, & recipitur ab omnibus Theologis, sola ablutio ponitur in recto: definitur enim *ablutio corporis exterior sub præscripta forma verborum*.

Confirmatur 3. & probatur argumento, quo Lugo movetur ad dicendum, quod baptismus importet in recto etiam verba. Partium integralium proprium est, vt omnes importentur in recto per nomen totius. sic nomen *Domus* non importat in recto fundamentum, & in obliquo tectum, sed vtrumque in recto, ita habet d. 2. f. 3. n. 66. subsumo. atqui species Eucharistiæ sunt pars integralis Eucharistiæ, non minùs quàm verba sunt pars integralis baptismi: ergo importantur in recto non minùs quàm verba in baptismo.

esse moraliter praesentia & permanentia, hoc est, perinde serviunt ad usum Eucharistiae, ac si essent physice praesentia: & haec moralis praesentia seu permanentia tunc primum definit, quando species panis desinunt continere Corpus Christi: vel melius: quando desinunt esse species panis.

765. Obijcies 2. Potest totum hoc Sacramentum explicari per formam physice praesentem: ergo non est cur recurramus ad verba praeterita. Probatur antecedens. Possumus dicere, Sacramentum hoc ultra corpus & species constitui per negationem revocationis verborum. Nam etiam si verba praecessissent, si tamen postea essent revocata à Christo (nam revocatio Ministri non sufficeret) jam non amplius servirent ad hoc, ut species essent signum praesentiae Christi. Ità olim philosophatus est Romae P. Antonius Mangilius.

¶. Negando antecedens: ad probationem Respondeo, eà ad summum probari, praeter verba praeterita etiam includi negationem revocationis, seu melius: includi voluntatem Dei non auferendi unquam Corpus Christi post verba prolata, quamdiu manent species panis: sed non probatur, verba praeterita non etiam includi: quia semper verum est, quod per verba praeterita fiat nobis sensibilis praesentia Corporis Christi, adeoque in ratione Sacramenti includantur verba praeterita.

CONTROVERSIA IV.

Virum Intentio Ministri sit Pars Eucharistiae, aliorumque Sacramentorum.

768. C. Ard. de Lugo hanc quaestionem excitavit, & docuit, in omnibus Sacramentis, excepta Eucharistia, Intentionem Ministri esse partem constitutivam Sacramentorum: quam sententiam deduxit ex Regula partium: Nam ceteris omnibus positis, solà intentione non posità, non est positum Sacramentum. De fundamento excipiendi Eucharistiam postea videbimus.

Hanc Lugonis doctrinam, quā vult, Intentionem esse partem aliorum Sacramentorum, agit P. Dicastillo tanquam singularem, toti antiquitati, & manifeste rationi contrariam. Verum P. Dicastillo omni suo conatu apud posteritatem adeo nihil effecit, ut famosi Recentiores, ceteroquin opinionibus Lugonis non singulariter addicti, in hoc tamen puncto Lugonem sint secuti: Antonius Perez, Pallavicinus, Arriaga, Esparza.

DICO. Intentio Ministri est intrinsece constitutiva omnium Sacramentorum, etiam Eucharistiae. Quoad alia Sacramenta probatur Conclusio ex Regula partium, & de hoc jam supra dictum est. Nunc id agendum, ut Conclusionem argumento universionali probemus. Illud est intrinsece constitutivum Sacramenti, sine quo, ceteris omnibus positis, non est signum sensibile, ha-

bens virtutem causandi gratiam: sed solà intentione non posità, cetera omnia non continent signum sensibile causativum gratiae: ergo haec Minor probatur. Sacramenta in ratione signi causativi Gratiae, constituuntur per hoc, quod includant actiones vel verba prolata nomine Christi, ut supra dictum, & communiter est receptum, atque seclusa intentione, omnibus ceteris positis, actio & verba inclusa in Sacramentis non habent hanc denominationem, quod fiant nomine Christi: ergo solà intentione absente, ceteris omnibus positis, non manet signum causativum Gratiae. Minor est evidens, quia denominatio haec actionem hanc esse factam nomine Christi, habetur formaliter ab intentione Ministri, cum enim sit prolatio verborum secundum se sit indifferens, fiat vel nomine proprio vel alieno, debet per aliquid determinari, ut fiat nomine alieno: atque non determinatur ab alio quam ab intentione Ministri, ut jam superius declaratum est. Ergo.

Hoc argumentum procedit aequè de Eucharistia ac ceteris Sacramentis. Nam verba consecratoria (quae Lugo fatetur includi in Eucharistia) non quomodocunque sumpta, nec Corpus Christi praecitè prout substat species, habent in Sacramentalem causandi gratiam, sed verba ut prolata nomine Christi, & corpus ut constitutum sub speciebus vi verborum prolatorum nomine Christi: sic enim & non aliter Christus suo corpori & sanguini applicavit sua merita. Ex hoc denique argumento respondetur ad fundamentum quo Lugo inductus est, ut Eucharistiam exciperet.

769. Obijcit ergo Lugo: Intentio non requiritur formaliter ad constituendum Sacramentum in ratione sensibilis, live, non est ipsa sensibilis Eucharistia. Nam ipsa intentio in se non est sensibilis, sed sentitur per verba: virtus intentionis tantum requiritur, ut Corpus Christi sub speciebus ponatur per verba, quo effectus docetur nihil ulterius operatur, sed Corpus Christi sub speciebus operatur adequatè gratiam. ¶. Hoc argumento probaretur, quod nec verba essent constitutiva hujus Sacramenti: si enim Corpus Christi sub speciebus existens est causa adequata Gratiae, tunc hoc complexum est adequatè Sacramentum: sed in hoc complexo non includuntur verba Ministri, quibus consistit hoc Sacramentum: ergo &c. Itaque

¶. Sensibilitatem hujus Sacramenti non esse quidem ipsam intentionem, sed verba: verum verba reddunt indivisibiliter & aequaliter sensibilem tam praesentiam Christi quam intentionem Ministri, quia verba non significant praesentiam Christi nisi dependent ab intentione Ministri: verba enim significant Christum esse praesentem vi intentionis Ministri: hinc si verba sunt liberi intentionis, sunt indignum falsum respectu intentionis, sunt indignum ad constituendum Sacramentum: atque sententia signum falsum, si non adesset intentio, ergo sine intentione non possunt verba constituere